

Hodnocení vedoucího práce k diplomní práci

Jméno studenta: Zuzana Wichterlová DiS

Datum narození: 13.3. 1974

Studijní obor: *Restaurování a konzervace děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury*

Název diplomní práce: ***Restaurování a rekonstrukce části sgrafitové výzdoby fasády domu čp.536 ve Slavonicích***

Vedoucí práce: Václav Špale ak. mal.

1. Hodnocení výběru tématu, zpracování a naplnění cíle práce

Výběr řešeného restaurátorského úkolu i související technologické problematiky v teoretické části diplomní práce je logickým vyústěním nejenom studijních programů školy, která se problematikou restaurování sgrafit v rámci výuky, ale i ve vědecké činnosti zabývá. Souvisí však také se speciálním zájmem autorky o technologické problémy restaurování sgrafit podpořeným vlastní dlouholetou restaurátorskou praxí. Přes značné oživení odborného zájmu o tuto dříve značně opomíjenou výtvarnou disciplínu, stále v praxi přetrvávají málo poučené a ve výsledku desinterpretující přístupy k restaurování sgrafit. Z tohoto pohledu je výběr tématu logický i obecně potřebný.

Autorka měla ambici propojit teoretickou a výzkumnou část s vlastním restaurováním sgrafitové výzdoby průčelí domu čp.536 ve Slavonicích prostřednictvím přenesení části výsledků zkoumání do aplikovaných technologických, ale také výtvarných postupů. Takové využití však nemohlo být zcela naplněna, a to nejen díky tomu, že některá laboratorní vyšetření nebyla zcela k dispozici již během jednotlivých restaurátorských etap, ale také pro to, že tyto postupy jsou obtížně realizovatelné na většinou výrazně destruovaném originálu, který pochopitelně nelze znovu vracet do dokonale původního vzhledu. Podle mého názoru původní technika neměla tak silnou ambici trvanlivosti díla, jakou mají současné restaurátorské zásahy, měla kampaňovitý aktualizovaný charakter a disponovala časovou a finanční dostupností nahrazující materiálově náročnější realizace.

Přes tyto výhrady je možné považovat výzkumnou část práce za dobře zpracovaný zdroj nových informací, které je možno využít v rámci dalšího objasňování původních technologií, materiálové skladby a pracovních postupů při realizaci renesančních variant techniky sgrafita. Je však nutné brát v potaz pouze zjištění učiněná na slavonických objektech sgrafit. Ostatní zkoumané lokality jsou natolik početně omezené, že spíše naznačují velkou variabilitu sgrafitových postupů a materiálových skladeb.

Praktickou částí diplomní práce byl podíl na restaurování průčelí jednoho domu ze souboru slavonických figurálních sgrafitových fasád. Ambicí zúčastněných restaurátorek bylo kriticky přehodnotit postupy a přístupy k revitalizaci těchto mimořádně hodnotných objektů, které v rámci širšího kolektivu realizátorů na dalších objektech ze souboru renesančních fasád společně v průběhu devadesátých let realizovaly. V případě této části práce je nutné konstatovat, že se z hlediska zvoleného přístupu nejedná o zcela samostatné restaurátorské dílo, ale o výsledek konsenzu nejen všech realizátorů, ale také zástupců památkových orgánů, kteří se na zvolené koncepci výrazně podíleli. Výsledkem je výrazně jiný vzhled restaurovaného průčelí, než jaký mají fasády restaurované za účasti autorek v devadesátých letech. Přínosem v technologických

postupech byly některé nové prvky restaurování, zejména modifikované postupy zpevňování a injektování s použitím vlastního přítlačného systému, a také využití laboratorními výzkumy zjištěného materiálového složení použitých omítek. Obnovení intonaka formou "evokace reliéfu" je z mého pohledu jistým krokem zpět. Nicméně, jak ukázaly diskuze během realizace, je zejména při restaurování sgrafit stále přítomným fenoménem autorská interpretace originálu. Trvanlivost pozměněných technologií prověří až čas a bezprostřední srovnání s již dříve restaurovanými objekty v místě.

Zvolené téma má velmi široký záběr a nemohlo být v tomto formátu zcela postiženo. Provedené výzkumy však rozšiřují poznání původní techniky renesančního sgrafita a jeho výsledného vzhledu o další faktické doklady, a proto je možné konstatovat, že naplnění cíle bylo dosaženo.

2. Formální hlediska

Práce splňuje všechny formální nároky z hlediska struktury, metody zpracování problematiky i s ohledem na práci s použitými prameny. Použité grafy, tabulky a další obrazový materiál přehledně a názorně doplňují výsledná zjištění. Také grafická úprava práce je na patřičné úrovni.

3. Zdůvodnění hodnocení

Teoretickou i praktickou část diplomní práce je možné považovat za další příspěvek do mozaiky nové etapy důslednějšího poznávání historické techniky, která patří z technologického hlediska, ale také s ohledem na původní výtvarný výraz k velmi obtížně restaurovatelným. Exaktní laboratorní výzkum původního materiálu a originálních povrchů přinesl velmi důležitá zjištění. Některá z nich, zejména ta, která signalizují další úpravy povrchu intonaka, zůstávají opatřena na konci otazníkem. Přes snahu o exaktní definování původní techniky a vypracování pracovních postupů použitelných při restaurování sgrafit zůstává značná část na úrovni empirických zjištění a praktických zkušeností autorky s restaurováním sgrafitových objektů. To nepovažuji za negativní prvek výsledku diplomního úkolu, ale naopak za důležitý moment restaurátorské práce. V ní není možné postupovat pouze podle předem daných receptů, každý nový úkol je novou situací a výzvou k dalšímu poznání, k odpovědnému, poučenému a technicky i výtvarně zdatnému výkonu.

V tomto směru je diplomová práce Zuzany Wichterlové dobrým příkladem.

4. Náměty do diskuse

Do jaké míry jsou zjištěné technologické výstupy použitelné pro další restaurování. Proč nebyly naznačené postupy ověřeny formou realizovaného experimentu.

5. Navržená klasifikace

Výborně

V Praze 18. září 2014

Vedoucího závěrečné práce: *Václav Špale akad.mal.*

Podpis vedoucího práce:

